

DÉLMAGYARORSZÁG

81. évfolyam, 83. szám
1991. április 10., szerda

ALAPÍTVÁ : 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 185 forint
Ára: 7,40 forint

Grúzia is lépést vált

Újabb szovjet köztársaság nyilvánította ki függetlenségét – Egyedül nem megy – Amerikából jöttem... – A főrendező operapremierje

Tegnap délutántól életbe lépett az ENSZ Biztonsági Tanácsának az iraki tűzszünetre vonatkozó rendelete. A BT esti ülésén ugyanakkor elkezdte az iraki kurd menekültek ügyének tárgyalását. A testületben, annak ellenére, hogy Irak ENSZ nagykövete „vad ötletnek” tartotta, komoly támogatást nyert John Major brit kormányfő hétfői javaslata, amely szerint Irak északi részén kívánatos volna egy ellenőrzött biztonsági övezet létrehozása. Erre a szervezetnek a néptársról szóló 1948-as konvencióra hivatkozva jogi alapja is volna. Irak azonban egy ilyen intézkedést nyilvánvalóan belügyeibe való beavatkozásnak tekintene.

Kedden délelőtt Lengyelországban is megkezdődött a szovjet csapatok kivonulása. A szovjet északi hadseregcsoport főparancsnoka közölte: idén mintegy 10 ezer katona tér haza, és 7 helyőrséget adnak át. A többieknek 1993 végéig kell befejezni a műveletet, de a német területről kivonuló egységek áthaladását biztosítandó, még 1994-ben is marad 2000 szovjet katona Lengyelországban.

Torgyán József alulmaradt a Független Kisgazda- és Polgári Párt parlamenti frakcióvezetői választásán. A parlamenti csoport új vezetője Pásztor Gyula lett; a szavazás második menetében a Békés megyei képviselő 23 voksot kapott vetélytársa, a volt frakcióvezető 21 szavazata ellenében.

ORSZÁGGYÜLÉS

Felfüggesztett viták

Az Országgyűlés kedden 221 képviselő jelenlétében folytatta munkáját. A napirend előtti felszólalások után a plénum a közigazgatási bíráskodásról szóló

törvénytervezetet, illetve a hozzákapcsolódó költségvetésmódosító törvényjavaslatot tárgyalta.

A felszólalók elsősorban a

közigazgatási bíróságok működésére szánt 1,3 milliárd forintos költségvetési támogatást sokallották. Balsai István igazságügyminiszter arra kérte a szakbizottság képviselőjét: összegszerűen határozzák meg, hogy milyen mértékű költségvetési támogatást tartanak elképzelhetőnek és reálisnak a közigazgatási bíróságok számára. Pénzügyi adatok híján a vitát felfüggesztették.

Következő napirendi pontként az ügyvédségről szóló törvényerejű rendelet módosításának vitájában Balsai István előterjesztéséből kiderült, hogy az új törvénytervezet feloldja az ügyvédi tevékenység korábbi korlátait, így például egyszerűsíti az ügyvédi kamarába való felvételt, s nem korlátozza a kamarai tagok létszámát. Az ügyvédi kamarák a jövőben nem rendelkezhetnek az ügyvédek, valamint az ügyvédi munkaközösségek feletti ellenőrzés jogkörével.

Az ebédszünet utáni interpellációk között G. Nagyné dr. Maczó Ágnes (MDF) a „Kádár-rezsim által felvett hitelek tárgyában”, Soli Ottilia (SZDSZ)

pedig „a rendőri intézkedések ügyében” kért szót. Utóbbi emlékeztette a képviselőket, hogy az elmúlt évben rendőri intézkedések következtében három fegyvertelen fiatalember lelte halálát. Boros Péter belügyminiszter az eseményeket fájdalommal tartotta, hozzáfűzte azonban, hogy aggodalomra más is ad okot: a rendőrségnél anyagi okok miatt is évente csupán kétszer van lögyakorlat, s ez nyilvánvalóan előidézője a helytelen fegyverhaszúlatnak. Dr. Zédenyi Zsolt (MDF) képviselő több miniszterhez nyújtott be interpellációt „a magyar-csehszlovák lakosságcsere kárvallottjainak tárgyában”, frakciótársa, Karsai Péter pedig a földművelésügyi miniszterhez fordult kérdésével: találtak-e új exportpiacot a magyar sertéshús számára. Karsai Péter vizsgálatot kért a sertéshús-felvásárlási csődért felelős személyeket illetően.

Utolsó napirendi pontként az egyes alföldi tájvédelmi és tájhasznosítási kérdésekről szóló határozati javaslatot fogadták el a honatyák.

Nem kapott kellő nyomatókat a sajtóban a nem lakáscélú bérlemények díjainak emelését illetően néhány nem jelentéktelen körülmény – mondták az IKV vezetői, Tóth Dezső igazgató és Györkei János gazdasági igazgatóhelyettes tegnap délután a vállalat Dáni János utcai központjában tartott tájékoztatójukon: bérllónknek árajánlatot küldtünk ki, vagyis mindez még csupán tervezet; a magasabb díjtételekkel nem kívánunk megfojtani senkit és semmilyen tevékenységet, legkevésbé az idősebb, esetleg már nyugdíjas korú kisiparosokat, a cipésmestereket, szerelőket, fodrászokat, ugyanis az ő esetükben jelentős mérsékléssel élünk; minden bérllónknek megvan a lehetősége az egyezkedésre, kérjük, jelezzék, milyen árat tartanak elfogadhatónak, a végső szót közösen mondjuk ki, s ne a bíróság.

– Ilyen tárgyalási készség Szegeden még nem volt, de talán az országban sem – vette át a szót Juhász Antal, az IKV felügyelő bizottságának elnöke, az IKV most nem hatóságként, hanem partnerként viselkedik: alkupozícióban

Alkupozícióban az IKV

vagyunk és maradunk; de az albrétezetekkel szemben nincs pardon, tartjuk magunkat az 50 százalékos pluszdíj-emeléshez. Van rá példa ugyanis, hogy valaki 350 négyzetméternyi bérelt

ingatlanából néhány négyzetmétert átenged az albréllőjének, s az ily módon szerzett jövedelméből kifizeti az IKV-nak az évi bérelti díját, teljesen átengedett bérleményekből pedig sokszoros

Egy életképes forma?

Amellyel ráadásul pénzt takaríthatunk meg. A Nádor utca 10. számú ház lakói létrehozták az első fogyasztó közösséget. Az épületben vízőrát szereltek fel, s a 385 forintos vízdíjálányuk helyett csupán tényleges fogyasztásukat fizetik: 200 forint körüli összeget lakásonként.

Az IKV-nak is érdeke, hogy e közösségi forma elterjedjen a városban, hiszen csupán tavaly mintegy 2 millió forint vízdíjat nem tudtak behajtani a lakóktól, amelyet a jelenlegi szabályok szerint a vállalat mindig előre kifizet a vízműveknek, s utólag szed be bérllőitől.

A Távhőnek ugyanilyen tervei vannak az IKV-val. Állapodjanak meg inkább egy-egy ház lakóival – kérte az IKV. Az újonnan megalakult közösség maga is szorgalmazza önállóságának növelését, az IKV kikapcsolását a pénzügyi műveletekből.

hasznát kasszíroz: százezres nagyságrendben mérhető összegekhez jutnak így egyesek, máskor egész kollektívákat tart el az egyébként törvényes lehetőség.

– Az a vállalkozó, aki ilyen albréletekbe kényszerül, hogyan versenyezzen a valamikor ingyenesen odajuttatott, és alacsony bérelti díj mellett hasznosított helyiségek bérllőivel – tette fel a kérdést Tóth Dezső.

Az IKV vezetői és a felügyelő bizottság elnöke leszögezték, feltett szándékuk az emelés, mert bevételeik csak az üzemeltetés és a karbantartások költségeit fedezik, a felújításokét nem. Am egyes esetekben van mód a mérséklésre: ha a nyugdíjas bérllő egyedül használja a bérleményt, ha kedvezőlen a műszaki állapot, de az 1990. január 1-je után következett be, ha a bérllő felújította az ingatlant, költségeit leírhatja béréből.

Nem emelkedik a bérelti díj az egészségügyi és az oktatási ágazatok által használt helyiségeknek, valamint a gépkocsitárolóknál és a területbérleményeknek.

Inkubátor nélkül?

A Talent Kft. viszontagságai

A százforintos KISZ-iskola-ügy nem is olyan kései utódként a jelek szerint most Talent Center-ügy támad Szegeden. Legalábbis erre enged következtetni, hogy a volt KISZ-iskolát egyáltalán nem zökkenőmentesen bérbe vevő Talent Kft. tegnap délutánra összehívott tájékoztatójából az esti órákra egy szép, nagy – ha úgy tetszik, össznemzeti – guzmi kerekedett. Nyilvánvalóan ellentétesen a mives, dízajnos meghívólevél küldőinek szándékával; ám minden bizonnyal törvényszerűen. Pillanatnyilag nem lehet tudni, hogy a Dél-magyarországi Gyermekek és Ifjúsági Alapítvány Talent Kft. által bérbe vett objektumán megálmodott Talent Center (tehetségközpont és vállalkozói inkubátorház) áll-e a lábán, és beváltja a hozzá fűzött nagy reményeket, vagy lóg a levegőben; s esetleg végképp az álmvilágban marad.

A Talent Centernek elkeresztelt újszegedi bérleményben eredetileg arról akarták tájékoztatni a Talent Kft. ügyvezetői a meghívottakat, hogy az általuk országosan névnyomnak tartott számítástechnikai és informatikai rendszerük központját immár kiteleptetik az új helyre, a húsz évre bérbe vett „centerbe”. Meg arról, hogy megalapozták ugyanitt a vállalkozói inkubátorház működését. (Ennek funkciója, hogy kezdő és nem kezdő vállalkozóknak szolgáltasson mindenféle információt, fölkinálják az infrastruktúrát, segítenek az üzleti kapcsolatteremtésben.) A Talent mindezek mellett működteti a kempinget és a motelt. Vagyis a kft. mindent megtesz azért, hogy saját üzleti vállalkozásai révén elősegítse azoknak a szép alapítványi céloknak az elérését, amelyeket legnagyobb tökérszesének, a Nemzeti Gyermekek- és Ifjúsági Alapítványnak az alapító okirata meghatároz.

A tájékoztató addig minden rendben, amúgy dízajosan ment, míg minderről dr. Kapás Ferenc ügyvezető beszélt. Am a jelenlévő újságírók, valamint a meghívott budapesti vendégek kérdései nyomán –

enyhe botrányszag támadt.

A két pesti vendég közül (a Miniszterelnöki Hivatal munkatársai) Kiss Zoltán, Sándor abban a kényes helyzetben volt, hogy

egyszersmind a nemzeti alapítvány kuratóriumát is képviselte (minthogy annak tagja). Mint főtebb írtuk, ez az alapítvány a legnagyobb tőkereszes a Talent Kft.-ben. Ehhez képest Kiss úr a legalapvetőbb információkkal sem rendelkezett a Talent gazdálkodásáról és terveiről – mint a diskurzus során ez kiderült. Méghozzá azért nem, mert mint mondta, a nemzeti alapítványnál baj volt eddig az információáramlással. (Emlékeztetjük olvasóinkat, hogy a közelmúltban váltották le – kormányfői aláírással – az alapítvány eddigi elnökét és nevezték ki a helyére Rókusfalvi Pált!) Most hát tájékozódni jött; mert bár a szegedi ügyben szereplő nemzeti alapítványi vagyonhányad csak töredéke a nagy egésznek, s az ex-KISZ-iskola körüli huzavona csak egyetlen az ország más pontjain föllelhető (a volt Demisz-KISZ-vagyon körüli) „nyálkásságoknak”, tájékozódni arról a kis ügyről is kellene végre a magas hivatal embereinek

Megindult ugyanis az egykor hatalmas, de immár összevissza darabolt vagyon „megröntgenezése”. A Miniszterelnöki Hivatal munkatársa a nyárra tette azt az időt, amikor – az átvilágítás után – már tisztább lehet a kép, és

jöhetnek az új döntések

az egykori, összesen körülbelül 35 milliárdos vagyonról.

Minden bizonnyal volt e külföldi beszélgetésnek egy-egy pillanata, amikor a Talent Kft. ügyvezetői azt hihették: nem jól hallanak. Ama felső hivatali tisztviselői ugyanis egyáltalán nem rejtették véka alá, hogy bár vonzóknak találják a Talent üzleti terveit, úgy vélik, megengedhetetlenül összemossódik a kft. tevékenységében a biznisz, a nyereségérdekelte vállalkozás, és a karitatív jellegű alapítványi tevékenység. Legalábbis zavaró a haszonratörés és a non profit tevékenység együtt, egyszerre, ugyanazon a szervezeten belül. A végkövetkeztetés ezúttal mégis az volt, hogy nem a Talentben van a hiba. Kellemes képzavarral: a bajok forrása a gyökereknél keresendő. Vagyis ott, amikor és ahogyan létrejött a nemzeti alapítvány, s ahogyan az előző kormánytól az egész guzmit (és a vagyon – tegyük hozzá) megörökölte a jelenlegi kormány.

Elképzelhető-e, hogy az átvilágítás után

törvénytelennek minősül a nemzeti alapítvány?

Igen – sejtették a budapesti vendégek. Mi lesz akkor a vagyonnal? Mi lesz a Talent Kft. 23 milliós alaptőkéjének 20 milliójával, melyet még a Minisztertanács, mint nemzeti alapítványi vagyonot adott-vitt a Talentbe?

Mit tesz mindezek után a Fűrj utcai objektum jelenlegi tulajdonosa, a bérbeadó dél-magyarországi alapítvány (amely ezt a Fűrj utcai vagyonot a nemzeti alapítványtól kapta)? Amelynek kuratóriuma jogi úton már megtámadta az idén február 1-jétől „élő” bérleti szerződést?

Lehetne még sok kérdés, de legyen elég itt csak még egy, halk: mi lesz most már azokkal a jövedelemmel nem rendelkező fiatalokkal, akik közül rengetegen kerültek mára lehetetlen helyzetbe, s akiken az alapítványi vagyon révén kellene segíteni, miként azt az alapítványi okmány előírta volt?

(sulyok)

